

Granicznym szlakiem Wzdłuż jednej z najtrwalszych granic w Europie. Na wschodniej rubież Górnego Śląska

Trasa: Gliwice - Woźniki - Gniazdów - Czarny Las - Hutki - Herby - Gliwice

● Gniazdów, dawne przejście graniczne

W połowie drogi między Woźnikami a Koziegłowami, na zachód od wsi Gniazdów zachowały się zabudowania dawnego rosyjskiego urzędu celnego. Na tym uczęszczanym przejściu granicznym przeprowadzano m.in. badania weterynaryjne zwierząt hodowlanych eksportowanych do Prus/Niemiec z terenów polskich pod zaborem rosyjskim.

● Herby, dawny rosyjski dworzec graniczny

Miejscowość Herby, w której istniało ważne drogowe i kolejowe przejście graniczne na szlaku Wrocław-Warszawa, składa się z dawnej części pruskiej i rosyjskiej. Do dziś zachowało się kilka relikwii z tamtych czasów, między innymi dawny pruski dworzec kolejowy i zabudowania dawnego rosyjskiego dworca granicznego.

● Gniazdów, ehemaliger Grenzübergang

Auf dem halben Wege zwischen den Städten Wojschnik und Koziegłowy; westlich des Dorfes Gniazdów, steht bis heute ein ehemaliges russisches Zollhaus. An diesem stark frequentierten Grenzübergang fanden aus veterinärmedizinischen Untersuchungen von Tieren statt, die aus den russisch-polnischen Gebieten nach Deutschland eingeführt werden sollten.

● Herby, ehemaliger russischer Grenzbahnhof

Die Ortschaft Herby, in der es einen wichtigen Straßen- und Bahngrenzübergang auf der Strecke Breslau-Warschau gab, besteht aus einem früheren preußischen und russischen Teil. Einige Relikte aus dieser Zeit, u.a. der frühere preußische Bahnhof und der Komplex des ehemaligen russischen Grenzbahnhofes, sind bis heute erhalten geblieben.

Opracowanie trasy / Bearbeitung der Route: Dawid Smoloz
Wydawca / Herausgeber

www.haus.pl

Dom Wspólpracy Polsko-Niemieckiej

Haus der Deutsche-Polnischen Zusammenarbeit

ul. Boljowska 35A, 44-100 Gliwice, tel. 32/461 20 70

ul. 1 Maja 13/2, 46-048 Opole, tel. 77/402 51 05

haus@haus.pl, www.haus.pl

Finansowanie / Finanzierung

Gmina Woźniki / Gemeinde Wojschnik

● Nivy i Hutki

Przebieg granicy między Śląsk wsią Nivy i położoną w dawnym Królestwie Polskim miejscowością Hutki do dziś można częściowo odczytać w terenie. Ze względu na swe położenie na skraju rozległego kompleksu leśnego przed 1914 r. okolica ta uchodziła za przemysłowe El Dorado.

● Czarny Las

To jedno z niewielu miejsc, gdzie dokonano korekty istniejącej od średniowiecza linii granicznej. Teren, na którym powstały pałac i wies Helenenthal (dziś Czarny Las), Rosja odstąpiła Prusom w 1835 r. w interesujących okolicznościach. Odłąd jest to część Śląska.

Legenda
dawna granica

● Nieven und Hutki

Zwischen dem oberschlesischen Dorf Nieven und dem im früheren Königreich Polen gelegenen Ort Hutki kann man die ehemalige Grenze teilweise bis heute gut erkennen. Aufgrund ihrer Lage an Rande von großen Waldkomplexen galt die Gegend vor 1914 als Eldorado für Schmuggler.

● Helenenthal

Eine der wenigen Stellen, wo die seit dem Mittelalter bestehende Grenze verschoben wurde. Das Gebiet, auf dem der Palast und das Dorf Helenenthal (heute Czarny Las) entstanden, hatte Russland unter interessanten Umständen an Preußen abgetreten. Seitdem gehört die Gegend zu Schlesien.

Legende
ehemalige Grenze

Grenztrotz Entlang einer der beständigsten Grenzen Europas. An Oberschlesiens östlichem Rand

Route: Gleiwitz - Wojschnik - Helenenthal - Hutki - Herby - Gliwice

